

ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА

3. Zavalniuk O. V. Filozofska interpretatsiia fitnesu yak skladovoi zdorovia ta blahopoluchchia liudyny [Philosophical interpretation of fitness as a constituent of health and prosperity of man]. Naukovyi chasopys Natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni M. P. Drahomanova. Serii № 15. Naukovo-pedahohichni problemy fizychnoi kultury. fizychna kultura i sport. zbirnyk naukovykh prats, 2016, Vol. 3K 2 (71)16, pp. 128–131.
4. Krendelieva V. U. Vplyv ozdorovchoho fitnesu na riven fizychnoi pidhotovlenosti uchniv starshykh klasi [Influence of health fitness on the level of physical preparedness of students senior class]. Molodyi vchenyi. Young scientist, 2015, Vol. 3(2). pp. 175–178.
5. Fyzkulturno-ozdorovytelnye tekhnolohyy formyrovaniya fytnes-kultury studentov [Athletic-health technologies of forming of фитнес-культуры students]. uchebnoe posobyе. pod. red. Yu.A. Usacheva. K. Lohos, 2015. 200 p.

Стаття надійшла в редакцію 21.08.2017 р.

УДК 37.091.3:796.035(043.3)

DOI: 10:25128/2415-3605.17.3. 8

ОЛЕНА КУЗНЕЦОВА

kuz_lena@ukr.net

кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент,
Національний університет водного господарства та природокористування
Рівне, Соборна, 11

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ СТУДЕНТІВ ДО ВИКОРИСТАННЯ ОЗДОРОВЧИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

Розглянуто педагогічні умови формування методичної готовності майбутніх фахівців до використання оздоровчих технологій у процесі фізичного виховання та життєдіяльності. Охарактеризовано їх складові: організаційно-педагогічні, дидактичні та психолого-педагогічні умови. Розкрито сутність поняття «педагогічні умови», проаналізовано погляди вчених на їх тлумачення та класифікацію. Обґрунтовано педагогічні умови інноваційної методичної системи, які забезпечать ефективне формування знань, умінь та навичок, необхідних у фізкультурно-оздоровчій діяльності. Подано трактування педагогічних умов методичної системи застосування оздоровчих технологій у процесі фізичного виховання студентів, під якими розуміють чинники, що позитивно впливають на ефективність методичної підготовки майбутніх фахівців, сприяють формуванню в них методичної готовності до застосування оздоровчих технологій в процесі фізичного виховання і життєдіяльності, підвищенню результативності фізкультурно-оздоровчої діяльності студентів загалом.

Ключові слова: педагогічні умови, оздоровчі технології, процес фізичного виховання, методична система.

ЕЛЕНА КУЗНЕЦОВА

kuz_lena@ukr.net

кандидат наук по физическому воспитанию и спорту, доцент,
Национальный университет водного хозяйства и природопользования,
г. Ровно, ул. Соборна, 11

ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ УСЛОВИЯ ФОРМИРОВАНИЯ ГОТОВНОСТИ СТУДЕНТОВ К ИСПОЛЬЗОВАНИЮ ОЗДОРОВИТЕЛЬНЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В ПРОЦЕССЕ ФИЗИЧЕСКОГО ВОСПИТАНИЯ И ЖИЗНЕДЕЯТЕЛЬНОСТИ

Рассмотрены педагогические условия формирования методической готовности будущих специалистов к использованию оздоровительных технологий в процессе физического воспитания и жизнедеятельности. Охарактеризованы их составляющие: организационно-педагогические,

дидактические и психолого-педагогические. Раскрыта сущность понятия «педагогические условия», проанализированы взгляды ученых на толкование и классификацию педагогических условий. Обоснованы педагогические условия инновационной методической системы, обеспечивающие эффективное формирование знаний, умений и навыков необходимых в физкультурно-оздоровительной деятельности. Представлена трактовка педагогических условий методической системы применения оздоровительных технологий в процессе физического воспитания студентов, под которыми следует понимать факторы, которые положительно влияют на эффективность методической подготовки студентов, способствуют формированию у них методической готовности к применению оздоровительных технологий в процессе физического воспитания и жизнедеятельности в частности, и повышению результативности физкультурно-оздоровительной деятельности участников учебно-воспитательного процесса в высшем учебном заведении (ВУЗ) в целом.

Ключевые слова: педагогические условия, оздоровительные технологии, процесс физического воспитания, методическая система.

OLENA KUZNETSOVA

kuz_lena@ukr.net

Candidate in Physical Education and Sports (PhD), Associate Professor
National University of Water and Environmental Engineering, Rivne
Rivne, 11 Soborna St, NUWEE

PEDAGOGICAL CONDITIONS OF FORMING OF STUDENTS' READINESS TO THE USE OF HEALTH TECHNOLOGIES IN THE PROCESS OF PHYSICAL EDUCATION AND LIFE ACTIVITIES

The research is devoted to the problem of creating pedagogical conditions for the formation of methodological readiness of future specialists to use health-improving technologies in the process of physical education and future life. The essence of the concept "pedagogical conditions" is determined, the views of scientists on the interpretation and classification of pedagogical conditions are analyzed. The results of the analysis of special scientific and methodological literature have shown the diversity of modern scientific research in relation to preparation of future specialists, but most of them are aimed at improving the process of preparation by introducing appropriate pedagogical technologies into this process. The generalization of the results of scientific researches of domestic scientists made it possible to determine the leading pedagogical conditions for the students' preparation for the application of health-improving technologies in the process of physical education: forming of internal positive motivation to the use of health-improving technologies; optimization of educational process through deepening and systematization of theoretical knowledge; creation of a health-saving educational environment of a higher educational establishment. The pedagogical conditions of the innovative methodological system, that will provide the effective forming of knowledge, abilities and skills necessary in physical culture and health activities, are substantiated. Pedagogical conditions of the methodical system of application of health-improving technologies in the process of students' physical education are interpreted as factors that positively influence the efficiency of students' methodical preparation, contribute to the formation of their methodological readiness for the application of health-improving technologies in the process of physical education and life in particular, and increase the effectiveness of athletic-health activity of participants in the educational process in higher educational establishment on the whole. The pedagogical conditions of formation of students' readiness in a higher educational establishment to the introduction of health-improving technologies into the process of physical education and life activity are described: organizational and pedagogical, didactic, psychological and pedagogical. The essence of the concept "health-preserving educational environment of higher educational establishment" is determined and the means of formation of health-preserving educational environment of the university are presented.

Keywords: pedagogical conditions, health-improving technologies, process of physical education, methodical system.

Обґрунтування дієвості методичної системи застосування оздоровчих технологій у процесі підготовки майбутніх фахівців фізичного виховання передбачає визначення відповідних педагогічних умов, реалізація яких забезпечить успішну проєктувальну діяльність, дозволить доповнити зміст концепції авторським баченням перспектив і можливостей її

подальшого розвитку, визначить її місце в освітній системі, а також адаптованість до реальних умов існування системи педагогічних взаємозв'язків і взаємодій.

В умовах сьогодення відбувається зміна цільової спрямованості фізичного виховання, що вимагає визначення інтересів і потреб у сфері тілесного й духовного вдосконалення студентів. Пріоритет оздоровчого спрямування професійно-кваліфікаційного становлення особистості зумовлює прикладну значущість фізичної культури, а це потребує систематичного вивчення намірів, поведінки студентів та викладачів. Очевидно, що головною метою фізкультурно-оздоровчої діяльності студентів є належний рівень фізичного здоров'я завдяки оптимальній фізичній активності та підготовленості.

Сучасна система фізичного виховання, по суті, має бути спеціальним взірцем використання змісту, організаційних аспектів і заходів з урахуванням специфіки навчання й особливостей фаху [6, с. 53]. Тому настає потреба в створенні таких педагогічних умов, які би сприяли повноцінній підготовці студента не тільки під час аудиторних занять (обсяг яких з кожним роком зменшується), а й під час самостійного навчання, на яке відводиться все більше часу у вітчизняних вищих навчальних закладах (ВНЗ).

Педагогічні умови ефективного впровадження інноваційної методичної системи й одержання успішних кінцевих результатів – сформованості фізкультурно-оздоровчої компетентності майбутніх фахівців фізичного виховання як їх готовності до застосування оздоровчих технологій – постають перед нами у вигляді умов організаційно-педагогічних, дидактичних, психолого-педагогічних.

Аналіз праць вітчизняних науковців з проблем здоров'я (Н. Башавець, С. Гаркуша [1; 2], М. Гончаренко, Г. Грибан [3], М. Гриньова, О. Дубогай, Н. Завидівська [5; 6], А. Магльований, О. Міхеєнко [9], С. Присяжнюк [11], С. Футорний [12], А. Цьось та ін.) свідчить про значні напрацювання й творчі здобутки у сфері здоров'язбереження, формування культури здоров'я і ціннісного ставлення до нього, валеологічного виховання, підготовки фахівців до оздоровчої діяльності.

Склалися певні напрями дослідження здоров'язбереження: організація здоров'язбережувального середовища, формування здорового способу життя, культури здоров'я (О. Дубогай, Ж. Малахова, О. Міхеєнко, М. Носко, Л. Сущенко, С. Футорний); науково-теоретичні засади здоров'язбереження школярів та студентів (А. Магльований, І. Поташнюк, С. Присяжнюк); виховання гігієнічних навичок, безпеки життєдіяльності (Г. Грибан); теоретичні і методичні основи професійної підготовки майбутніх фахівців до застосування здоров'язбережувальних технологій (С. Гаркуша, О. Міхеєнко).

Результати аналізу спеціальної науково-методичної літератури засвідчили різноплановість сучасних досліджень щодо підготовки майбутніх фахівців, проте переважна частина робіт спрямовується на вдосконалення процесу підготовки шляхом впровадження у цей процес відповідних педагогічних технологій.

Узагальнюючи думки науковців, вважаємо, що провідними педагогічними умовами підготовки студентів до застосування оздоровчих технологій у процесі фізичного виховання та життєдіяльності є формування внутрішньої позитивної мотивації до використання оздоровчих технологій, оптимізація навчального процесу через поглиблення та систематизацію теоретичних знань, створення здоров'язбережувального освітнього середовища ВНЗ.

Мета статті – виокремити та обґрунтувати педагогічні умови, що забезпечують ефективне застосування оздоровчих технологій у процесі фізичного виховання та життєдіяльності.

Визначено основні завдання дослідження: проаналізувати стан досліджуваної проблеми в педагогічній теорії та практиці; теоретично обґрунтувати педагогічні умови формування фізкультурно-оздоровчої компетентності майбутніх фахівців.

Основою інноваційних процесів в удосконаленні методичної системи фізичного виховання студентів різних навчальних відділень є впровадження наукових досягнень (інноваційних технологій) у навчальний процес, вивчення, узагальнення та поширення передового педагогічного досвіду на кафедрах фізичного виховання ВНЗ України. Педагогічні умови – це категорія, що визначається як система певних форм, методів, матеріальних умов, реальних ситуацій, що об'єктивно склалися чи суб'єктивно створені, та необхідні для досягнення конкретної педагогічної мети [10].

О. Міхеєнко серед педагогічних умов виокремлює такі: вдосконалення когнітивного компонента як підґрунтя для формування професійної компетентності, певних цінностей і мотивів здоров'я, становлення професійної самосвідомості та самоствердження; залучення майбутніх фахівців до оздоровчої діяльності як засобу формування творчого оздоровчого мислення, стимулювання до практичного застосування здоров'язміцнювальних технологій під час навчання та виконання професійних завдань; створення відповідного професійно-педагогічного освітнього середовища (наукового, навчально-методичного, організаційного, кадрового забезпечення), яке сприяє усвідомленню власної відповідальності за стан свого здоров'я, формуванню відповідального ставлення як до власного здоров'я, так і здоров'я оточуючих, стимулює студента до самоосвіти, розвиває гнучкість оздоровчого мислення, вчить аналізувати, узагальнювати, робити висновки, вчасно корегувати індивідуальну оздоровчу програму [9, с. 332–333].

Серед педагогічних умов, які сприяють досягненню мети формування готовності майбутніх фахівців фізичного виховання до використання здоров'язбережувальних технологій, С. Гаркуша називає такі: міждисциплінарна інтеграція та вдосконалення науково-методичного забезпечення; впровадження здоров'язбережувальних інтерактивних технологій в освітній процес фізичного виховання; забезпечення інструментального педагогічного контролю за процесом формування готовності студентів використовувати здоров'язбережувальні технології в освіті [2, с. 98].

Н. Завидівська вважає організаційно-педагогічні умови важливим підґрунтям реалізації взаємозв'язків у змісті теоретико-методичних засад фундаменталізації фізкультурно-оздоровчої освіти, від яких залежить результативність та ефективність процесу здоров'язбережувального навчання. Науковець стверджує, що організаційно-педагогічні умови навчання здоров'язбереження в умовах фундаменталізації відображають ієрархічні взаємозв'язки між змістовними блоками, а тим аспектом, який визначає значущість усіх підходів, є спеціально визначені принципи [5, с. 19]. Дослідниця також акцентує увагу на організаційній складовій педагогічних умов фізичного вдосконалення студентської молоді на сучасному етапі реорганізації системи фізичного виховання вищої школи. Н. Завидівська впевнена, що організаційні психолого-педагогічні умови – це своєрідне комунікативне середовище фізичного виховання, що виконує інформативні, кібернетичні, консультаційні й творчо-освітні функції, а засвоєння теоретико-методичного матеріалу повинно відбуватися за допомогою міждисциплінарних зв'язків в формі дискусій, ділових ігор, інтелектуальних штурмів, відкритих творчих конкурсів тощо [6, с. 53].

На думку Г. Грибана, педагогічні умови формування і розвитку методичної системи фізичного виховання доцільно розділити на три групи: 1) зовнішні умови, що створюють активне фізкультурно-оздоровче або спортивне середовище, яке забезпечує розвиток системи; 2) внутрішні, що залежать від власного потенціалу студента (мотивація, індивідуально-психологічні якості, рівень фізичної підготовленості, стан здоров'я тощо); матеріально-технічні (наявність спортивної бази та її оснащення), які створюють комфортні умови для занять з фізичного виховання через організацію фізкультурно-спортивної активності студентів. Здоров'язбережувальна система фізичного виховання розглядається як єдина сукупність різноспрямованих технологій і їх складових, що забезпечують збереження і зміцнення здоров'я студентської молоді, її соціальний, психічний, фізичний і духовний комфорт за рахунок створення у ВНЗ мікросередовища, яке розвиває інтереси і мотиви до активних занять фізичними вправами, спонукає до ведення здорового способу життя, викликає позитивне ставлення до навчального процесу з фізичного виховання [3, с. 63].

С. Футорний серед груп педагогічних умов підготовки студентів ВНЗ до формування здорового способу життя виділяє умови організаційні та дидактичні [12, с. 20].

С. Присяжнюк обґрунтовує комплекс організаційно-методичних умов фізичного виховання студентів спеціального навчального відділення із використанням здоров'язбережувальних технологій: узгодженість позицій викладачів фізичного виховання, медичних працівників та адміністрації факультетів щодо фізичного виховання студентів спеціальної медичної групи; оптимізація форм фізичного виховання; врахування стану здоров'я, нозології захворювань студентів при виборі методів і форм фізичного виховання тощо [11, с. 130].

В. Слізаров, визначаючи педагогічні умовивважає, що сама по собі умова (принаймні, у філософському аспекті) є тим осередком, в якому виникають, існують та розвиваються ті чи інші явища або процеси [4, с. 76]. Педагогічні умови науковець розуміє як сукупність необхідних дій і обставин, заходів, що сприяють оптимізації процесу підготовки студентів у ВНЗ та за його межами у контексті підвищення рівня сформованості валеологічної компетентності майбутніх педагогів. Науковець окреслює наступні умови формування валеологічної компетентності майбутніх вчителів: удосконалення змісту валео-педагогічної підготовки; забезпечення методичної та практичної підготовки щодо застосування на особистісному рівні та в майбутній професійній діяльності оздоровчих технологій зі спрямуванням на різні аспекти здоров'я; формування у студентів мотивації до власного оздоровлення у тісному взаємозв'язку з духовним розвитком та забезпечення валеоосвіченості майбутніх вихованців [4, с. 78–81].

Узагальнення результатів наукових досліджень вітчизняних вчених дало можливість визначити педагогічні умови як взаємопов'язаний комплекс спеціально впроваджених заходів у навчально-виховний процес ВНЗ. У контексті проведеного наукового пошуку окреслено педагогічні умови формування готовності студентів ВНЗ до впровадження оздоровчих технологій у процес фізичного виховання та життєдіяльності: організаційно-педагогічні, дидактичні та психолого-педагогічні.

Таким чином, педагогічні умови методичної системи застосування оздоровчих технологій у процесі фізичного виховання майбутніх фахівців варто розуміти як чинники, що позитивно впливають на ефективність методичної підготовки студентів, сприяють формуванню в них методичної готовності до застосування оздоровчих технологій в процесі фізичного виховання і життєдіяльності зокрема, підвищенню результативності фізкультурно-оздоровчої діяльності учасників навчально-виховного процесу у ВНЗ загалом. Варто брати до уваги той факт, що кожна умова – це підґрунтя для наступної, що характеризує їх тісний взаємозв'язок.

До організаційно-педагогічних умов формування готовності до застосування оздоровчих технологій варто відносити аналіз інтересів і потреб студентів для індивідуального та диференційованого підходів включення їх в здоров'язбережувальну діяльність; безперервність та послідовність фізкультурно-оздоровчих занять, адекватність фізичних навантажень; орієнтацію на саморозвиток; можливість підбирати й використовувати основні критерії діагностування процесу адаптації організму студента до фізичних навантажень з використанням сучасних комп'ютерних технологій для управління процесом оздоровчого тренування; реалізацію системних механізмів застосування оздоровчих технологій у процесі фізичного виховання з отриманням бажаного результату – оздоровлення студентів, підготовку їх до майбутньої професійної діяльності; запровадження консультаційно-інформаційної роботи серед педагогічного колективу для формування готовності до багаторівневого застосування оздоровчих технологій у процесі фізичного виховання студентів; забезпечення навчального процесу сучасними матеріально-технічними засобами навчання; створення здоров'язбережувального освітнього середовища ВНЗ.

Здоров'язбережувальне освітнє середовище ВНЗ ми розглядаємо як цілеспрямовану систему умов навчальної діяльності, що сприяють здоров'ю, застосування форм і методів навчання, спрямованих на збереження й зміцнення здоров'я учасників педагогічного процесу, наявність комфортної психологічної атмосфери під час навчальних занять, обізнаність педагогів і студентів зі способами збереження здоров'я і дотримання ними здоров'язбережувальної поведінки. Під час організації здоров'язбережувального освітнього середовища ВНЗ нами були враховані питання якості здоров'язбереження, а також взаємозв'язок з рівнем готовності до професійного вдосконалення майбутніх фахівців. Засобами формування здоров'язбережувального освітнього середовища Національного університету водного господарства та природокористування (НУВГП) є залучення студентів до конкурсів, КВН, брейн-рингів, спортивно-оздоровчих заходів (традиційних спортивних свят, велопробігів, універсиади НУВГП з видів спорту, спартакіади студмістечка тощо), науково-практичних та науково-методичних конференцій. Здоров'язбережувальне інформаційно-комунікаційне середовище ВНЗ – це система дистанційного навчання Moodle, особистий кабінет викладача, корпоративна електронна пошта тощо.

Реалізація дидактичних умов передбачає: врахування дидактичних принципів, закономірностей, способів, форм організації навчального процесу; формування в майбутнього фахівця комплексу знань та вмінь, що відображають здоров'язбережувальні аспекти фізичної культури; оновлення змісту методичного забезпечення кафедр фізичного виховання; наявність науково обгрунтованого, професійно спрямованого плану навчального процесу з фізичного виховання; впровадження інноваційних педагогічних технологій.

Будь-яка використовувана у навчальному процесі педагогічна технологія повинна бути здоров'яформуючою. У контексті дослідження у межах існуючих груп та підгруп педагогічних умов виокремлюємо самостійні педагогічні технології, які часто є альтернативою традиційним формам організації навчального процесу: технології навчання на основі особистісної і життєтворчої орієнтації педагогічного процесу (особистісно-зорієнтовані технології, технології індивідуалізації навчання, оздоровчі технології); технології навчання на основі активізації та інтенсифікації діяльності студентів (інтерактивне навчання, технології застосування ситуаційної методики навчання, технології проектування здоров'язбережувального освітнього середовища ВНЗ); технології навчання на основі ефективності організації та управління навчального процесу (технологія дистанційного навчання, технологія самоосвіти); застосування новітніх інформаційно-комунікаційних технологій у здоров'язбережувальному освітньому середовищі ВНЗ.

У процесі підготовки студентів до застосування оздоровчих технологій використовувались інформаційно-розвивальні (лекції (проблемні, оглядові, мультимедійні, лекції-бесіди, лекції-консультації), семінари-конференції, семінари-диспути, складання рефератів щодо професійної діяльності, самостійна робота студентів, проведення оздоровчих тренувань з найбільш популярних серед студентської молоді видів спорту тощо) та проблемно-пошукові (вирішення ситуаційних завдань, використання рольових ігор) форми та методи, включення студентів у проектну діяльність.

До психолого-педагогічних умов належать: розробка системи засобів (психологічних, педагогічних, фізкультурно-оздоровчих), що дозволяють побудувати навчальний процес з фізичного виховання студентів спеціального навчального відділення на основі врахування індивідуально-психологічних особливостей студентів, а саме: орієнтація на формування внутрішнього позитивно мотивованого ставлення студентів до використання оздоровчих технологій; розробка стратегії побудови фізкультурно-оздоровчої діяльності з врахуванням індивідуально-психологічних особливостей та рівня фізичного стану тих, хто займається; реалізація особистісно орієнтованої взаємодії у системах «викладач – студент», «студент – студентський колектив»; усвідомлення значущості фізичної культури, основ здорового способу життя для життєдіяльності студентів та їх професійної діяльності.

Підвищенню рівня готовності студентів сприяло використання в навчальному процесі навчального посібника «Оздоровче тренування» [8]. Він містить загальнотеоретичні відомості про оздоровчу рухову діяльність, основні принципи збереження людиною свого здоров'я та шляхи формування культури здоров'я молоді, включає тренувальні програми, які впливають на розвиток різних фізичних якостей, відомості про лікарсько-педагогічний контроль та тестування функціональної підготовленості студентської молоді, розкриває особливості методики проведення оздоровчого тренування.

Розроблено нове навчально-методичне забезпечення викладання дисципліни й контролю її якості: навчально-методичний комплекс, який містить робочу програму навчальної дисципліни, тематику лекційних, практичних та самостійних занять, тестові контрольні завдання [9], методичні рекомендації до проведення студентами самоконтролю теоретичних знань за допомогою комп'ютерної програми, методичні рекомендації до використання у навчальному процесі інформаційної бази даних та комп'ютерної програми визначення рівня соматичного здоров'я, методичні рекомендації, що вміщують матеріал з професійно-прикладної фізичної підготовки студентів (за групами спеціальностей).

Інформаційно-комунікативні технології у дослідженні представлені мультимедійними технологіями та інтернетом. Розроблені та активно використовуються у навчальному процесі електронні навчальні засоби, практикуми, комп'ютерне тестування. У НУВГП в електронний формат переведено більшість наукових і методичних розробок автора. На сайті кафедри фізичного виховання університету (<http://nuwm.edu.ua/kaf-fv>) навпроти прізвища викладача

розташований файл, що відображає статистику завантажень його навчально-методичних праць, яка має тенденцію до зростання.

Подальшого розвитку набувають нові форми освітньої діяльності, що базуються на перевагах новітніх мультимедійних технологій, до яких належить передусім дистанційна освіта з системою дистанційного навчання Moodle. З роботою викладача у WEB-орієнтованій системі підтримки навчального процесу Moodle (<http://moodle.nuwm.edu.ua>) викладачі та співпрацівники НУВГП мали змогу досконало ознайомитися під час навчання у школі-семінарі «Використання сучасних інформаційно-комунікативних технологій у підготовці майбутнього фахівця», покликаної не лише підвищити кваліфікацію, а й забезпечити інноваційність у навчальній діяльності викладачів. Курс школи-семінару передбачав розгляд: «Електронне портфоліо та кабінет викладача в середовищі Moodle», «Міжнародна проектна діяльність», «Поняття «мультимедійні технології» та їх місце в навчальному процесі вищої школи», «Організація контролю знань та самостійної роботи студентів шляхом застосування мультимедійних технологій» тощо. Серед ключових моментів роботи варто виділити можливість створення викладачем особистого електронного профілю, наповнення його змістом (<http://moodle.nuwm.edu.ua/moodle/mod/assign/view.php?id=5051>), присутність у соціальних мережах, корпоративні сервіси, особистий кабінет викладача у Moodle та його можливості тощо. Запропоновано перелік ресурсів, якими можна користуватися при створенні не лише електронного портфоліо, а й презентацій.

Отриманню свідоцтва передують випускна кваліфікаційна робота зі створення власного електронного профілю на сторінці кафедри фізичного виховання НУВГП та «запуск» власного кабінету у Moodle. Відділом інформаційних технологій НУВГП забезпечується користування корпоративною електронною поштою (<http://nuwm.edu.ua/kabinet>). Система корпоративної е-пошти використовується з інформаційною метою, у т. ч. для оповіщення, організації роботи, забезпечення внутрішніх та зовнішніх комунікацій. Так, протягом 2016–2017 н. р. інформаційна підтримка у вигляді консультацій студентів, що за станом здоров'я самостійно займалися оздоровчим тренуванням, відбувалася лише за допомогою корпоративної пошти.

Основою оновленої методичної системи застосування оздоровчих технологій у процесі фізичного виховання є створений нами навчальний курс «Професійно-прикладна фізична підготовка студентів», зміст якого не лише сприяє підвищенню фізичної підготовленості, а й формує у студентів фізкультурно-оздоровчу компетентність. Основу змісту спецкурсу становлять оздоровчі технології покращення фізичного стану, ліквідації наслідків перенесених захворювань та підвищення професійної працездатності. Розроблено пакет документів, який характеризує курс загалом: вступ; робоча програма; календарний план; посилання на джерела; глосарій. Крім того, одним з нововведень у НУВГП є запровадження спеціального силлабуса (Syllabusa) – робочої програми для студентів, яка містить мету і завдання курсу, анотацію, теми і тривалість кожного заняття, завдання самостійної роботи, графік консультацій, науково-дослідні завдання, вимоги викладача, критерії оцінювання.

Перспективи подальших досліджень вбачаємо у визначенні критеріїв і показників для оцінювання ефективності кожної із перерахованих педагогічних умов та експериментальній перевірці їх результативності у ВНЗ України.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гаркуша С. В. Теоретичні та методичні засади формування готовності майбутніх фахівців фізичного виховання до використання здоров'язбережувальних технологій: автореф. дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.04 / С. В. Гаркуша. – Чернігів, 2015. – 40 с.
2. Гаркуша С. В. Модель формування готовності майбутніх фахівців фізичного виховання до використання здоров'язбережувальних технологій / С. В. Гаркуша // Педагогічні аспекти професійної підготовки майбутнього фахівця з фізичного виховання і спорту. Вип. № 118. – Т. II. – С. 94–99.
3. Грибан Г. П. Фізичне виховання студентів аграрних вищих навчальних закладів: монографія / Г. П. Грибан. – Житомир: Вид-во «Рута», 2012. – 514 с.
4. Єлізаров В. П. Формування валеологічної компетентності студентів у поза аудиторній виховній роботі університету: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / В. П. Єлізаров. – Харків, 2016. – 223 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://philosophy.karazin.ua/ua/nauka/rada/elizarov_disser.pdf.

5. Завидівська Н. Н. Теоретико-методичні засади фундаменталізації фізкультурно-оздоровчої освіти студентів у процесі здоров'язбережувального навчання: автореф. дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.02 / Н. Н. Завидівська, – К., 2013. – 44 с.
6. Завидівська Н. Реорганізація системи фізичного виховання студентів вищої школи: проблеми й перспективи / Н. Завидівська, О. Ханікянц // Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві: збірник наукових праць Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2016. № 1 (33). – С. 51–56.
7. Кузнєцова О. Т. Оздоровче тренування студентів: навч. посібник. / О. Т. Кузнєцова. – К.: Вид-во Європейського ун-ту, 2010. – 310 с.
8. Кузнєцова О. Т. Оздоровче тренування. Тестові завдання для модульного контролю: навч. посібник / О. Т. Кузнєцова. – Рівне: НУВГП, 2013. – 116 с.
9. Міхєєнко О. І. Теоретичні і методичні основи професійної підготовки майбутніх фахівців зі здоров'я людини до застосування здоров'язміцнювальних технологій: дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.04 / О. І. Міхєєнко. – Тернопіль, 2016. – 492 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.tnpu.edu.ua/naukova-robota/spets-al-zovana-vchena-rada-d58-053-03-13-00-04-teor-ya-metodika-profes-yno-osv-ti.php>.
10. Пехота О. М. Підготовка майбутнього вчителя до впровадження педагогічних технологій: навч. посібник / О. М. Пехота та ін. – К.: Видво А.С.К., 2003. – 240 с.
11. Присяжнюк С. І. Обґрунтування структурно-функціональної моделі фізичного виховання студентів спеціального медичного відділення із використанням здоров'язбережувальних технологій / С. І. Присяжнюк // Науковий часопис Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова. Серія 15: Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт), 2014. – Вип. 6 (49). – С. 126–134.
12. Футорний С. М. Теоретико-методичні основи інноваційних технологій формування здорового способу життя студентів в процесі фізичного виховання. – автореф. дис. ... д-ра пед. наук: 24.00.02 – К., 2015. – 45 с.

REFERENCES

1. Harkusha S. V. Teoretychni ta metodychni zasady formuvannya hotovnosti maibutnikh fakhivtsiv fizychnoho vykhovannya do vykorystannia zdoroviazberezhuvalnykh tekhnolohii [Theoretical and methodical principles of forming the readiness of future specialists of physical education for the use of health-preserving technologies]. Avtoref. diss. ... d. p. n.: zi spets. 13.00.04, Chernihiv, 2015. – 40 p.
2. Harkusha S. V. Model formuvannya hotovnosti maibutnikh fakhivtsiv fizychnoho vykhovannya do vykorystannia zdoroviazberezhuvalnykh tekhnolohii [Model of forming of readiness of future specialists of physical education for the use of health-preserving technologies]. Pedagogichni aspekty profesiinnoi pidhotovky maibutnoho fakhivtsia z fizychnoho vykhovannya i sportu: Visnyk № 118, Vol. II, pp. 94–99.
3. Hryban H. P. Fizychno vykhovannya studentiv ahrarnykh vyshcheykh navchalnykh zakladiv: monohrafiia [Physical education of students of agrarian higher educational establishments: monograph]. Zhytomyr: Vyd-vo Ruta, 2012. – 514 p.
4. Yelizarov V. P. Formuvannya valeolohichnoii kompetentnosti studentiv u pozaaudytornii vykhovnii roboti universytetu [Formation of valeological competence of students in out-of-class educational work at the university]. Dys...k.p.n. zi spets. 13.00.02 – teoriia ta metodyka navchannia (fizychna kultura, osnovy zdorovia). Kharkiv, KHNU im. V.N. Karazina, 2016. – 223 p. Available at: http://philosophy.karazin.ua/ua/nauka/rada/elizarov_disser.pdf
5. Zavydivska N. N. Teoretyko-metodychni zasady fundamentalizatsiii fizkulturno-ozdorovchoii osvity studentiv u protsesi zdoroviazberezhuvalnogo navchannia [Theoretical and methodical principles of fundamentalization of students' physical culture and health-improving education in the process of health-preserving education]: avtoref. dys... d. p. n.: spets. 13.00.02 «Teoriya ta metodyka navchannia (fizychna kul'tura, osnovy zdorov'ya)»; Ministerstvo osvity i nauky, molodi ta sportu Ukrainy, Natsionalnyi pedagogichnyi universytet im. M. P. Drahomanova. Kyiiv, 2013. – 44 p.
6. Zavydivska Nataliia, Khanikyants Olena. Reorganizatsiia systemy fizychnoho vykhovannya studentiv vyshchoii shkoly: problemy i perspektvy [Reorganization of the system of high school students' physical education: problems and prospects]. Fizychno vykhovannya, sport i kultura zdorovia u suchasnomu suspilstvi: zbirnyk naukovykh prats Skhidnoievrop. nats. un-tu im. Lesi Ukrainky / uklad. A. V. Ts'os', S. P. Kozibrots'kyi. Luts'k: Skhidnoievrop. nats. un-t im. Lesi Ukrayinky, 2016. Vol. 1 (33), pp. 51–56.
7. Kuznietsova O. T. Ozdorovche trenuvannya studentiv [Students' health-improving training]: Navch. posib. K.: Vyd-vo Yevropeiskoho un-tu, 2010.– 310 p.
8. Kuznietsova O.T. Ozdorovche trenuvannya. Testovi zavdannya dlya modul'noho kontrolyu [Students' health-improving training. Tests for modular control]: Navch. posib. Rivne: NUWEE, 2013. – 116 p.
9. Mikheienko O. I. Teoretychni i metodychni osnovy profesiinnoi pidhotovky maibutnikh fakhivtsiv zi zdorovia liudyny do zastosuvannia zdoroviazmitsniuvalnykh tekhnolohii [Theoretical and methodical

- bases of professional training of the future specialists in human health to the application of health-preserving technologies]. Dys... d. p. n. zi spets. 13.00.04 – teoriia i metodyka profesiinnoi osvity. Ternopil: TNPU im. V. Hnatiuka, 2016.–492 p. Available at: <http://www.tnpu.edu.ua/naukova-robota/spets-al-zovana-vchena-rada-d58-053-03-13-00-04-teor-ya-metodika-profes-yno-osv-ti.php>
10. Piekhota O. M. Pidhotovka maibutnioho vchytelia do vprovadzhennia pedahohichnykh tekhnolohiy [Preparing a future teacher for the implementation of pedagogical technologies]: Navch. posib. K.: V-vo A.S.K., 2003. –240 p.
  11. Prysiazhniuk S. I. Obgruntuvanni strukturno-funktsionalnoii modeli fizychnoho vykhovannia studentiv spetsialnoho medychnoho viddilennia iz vykorystanniam zdoroviazberezhuvalnykh tekhnolohii [Substantiation of the structural-functional model of physical education of students in a special medical department using health-preserving technologies] / S. I. Prysiazhniuk // Naukovi chasopys Nats. ped. un-tu im. M.P. Drahomanova. Seriya 15: Nauk.-ped. problemy fiz. kultury (fiz. kul'tura i sport): Zb. nauk. pr. Kyiv, 2014. Vol. 6 (49),– pp. 126–134.
  12. Futorny S. M. Teoretyko-metodychni osnovy innovatsiinykh tekhnolohii formuvannia zdorovoho sposobu zhyttia studentiv v protsesi fizychnoho vykhovannia [Theoretical and methodical bases of innovative technologies for the formation of students' healthy lifestyle in the process of physical education]. – Avtoref. dys. ...d. n. 24.00.02 fizychna kultura, fizyчне vykhovannia riznykh hrup – 45 p.

Стаття надійшла в редакцію 23.08.2017 р.

УДК 387.147:[615.825:796]

DOI: 10.25128/2415-3605.17.3. 9

ОЛЕГ БАЗИЛЬЧУК

oleg.bazylchuk@gmail.com

кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент,
Хмельницький національний університет
м. Хмельницький, вул. Інститутська, 11

РОЛЬ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ, ЕРГОТЕРАПІЇ

Проаналізовано використання викладачами українських вузів сучасних інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) в організації навчально-виховного процесу професійної підготовки майбутніх фахівців з фізичної терапії, ерготерапії. Відзначено на тому, що актуальною проблемою сьогодення є розробка і впровадження у навчально-виховний процес вищої освіти ІКТ, які здатні модернізувати традиційні форми навчання з метою підвищення якості навчального процесу у вузі. Визначено рівень використання викладачами вітчизняних вузів сучасних ІКТ, зокрема, підсистеми модульного об'єктно-орієнтованого динамічного навчального середовища (Moodle) та підсистеми «Електронний журнал on-line» для обліку різних форм контролю навчальних досягнень студентів. Вказано, що використання цих підсистем є ефективним засобом підготовки майбутніх фахівців з фізичної терапії, ерготерапії в умовах нинішнього розвитку України.

Ключові слова: сучасні інформаційно-комунікаційні технології, професійна підготовка, майбутні фахівці з фізичної терапії, ерготерапії.

ОЛЕГ БАЗИЛЬЧУК

oleg.bazylchuk@gmail.com

кандидат наук по физическому воспитанию и спорту, доцент,
Хмельницький національний університет
м. Хмельницький, ул. Інститутская, 11